

Kvinder, der uddanner sig til Lærerinder, har Staten ikke senere foretaget noget for at støtte Kvinder, der forbereder sig til Lærerindevirksomheden, eller paa anden Maade baaret deres Sag frem, hvorimod den udelukkende har været overladt til private. Her er efter Ministeriets Overbevisning en Mangel, som overfor den steds stigende Benyttelse af Lærerinder i Almueskolevæsenets Tjeneste ikke længere kan eller bør henstaa uafhjulpent. Ligesom der ved de kongelige Skolelærerseminarier er sørget for Tilvejebringelse af Lærere, bør Staten ogsaa tage Lærerindernes Uddannelse i sin Haand og efter andre Landes Forbillede ved Oprettelse af en derpaa anlagt Statsskole sikre sig, at de faar en tilstrækkelig og tidsvarende Uddannelse og derved tilvejebringe de ydre Betingelser for, at de Kvinder, der føler Kald til Skolegerningen, ikke af Mangel paa Midler skulle savne den til Lærerkaldet nødvendige Uddannelse, og Staten selv gaa Glip af ønskelige, mulig endog de bedste Lærerkrafter.

Landstinget vedtog Loven ved 3. Behandling 21. Marts 1885 — men Folketinget laa i politisk Modsætning til Landstinget, og det gik jo aldrig an, at Folketinget — om Sagen saa var aldrig saa retfærdig — vedtog en Lov, som kom fra en Højreminister og var vedtaget i Landstinget. (Kom ikke og fortæl mig, at Politik er noget godt; det er noget af det værste Djævelskab, der er til).

En senere Kultusminister (Goos) forsøgte i Samlingen 1891—92 igen at faa vedtaget en Lov om „Oprettelse af en Statsskole for Kvinders Uddannelse til Lærerinder“, væsentlig af samme Indhold som den forrige. Han forsøgte at flytte Skolen til Jylland, at nedsætte Betalingen til henholdsvis 400 Kr. og 200 Kr., at forhøje Lønningerne baade for Forstanderinden og for Lærerne og Lærerinderne; men intet hjalp. Ogsaa dette Forslag blev vedtaget i Landstinget; men Folketinget henviste det 16. Febr. 1892 til et Udvalg, og Dagen efter, 17. Febr., fremkom der, gennem et Medlem af Folketinget, Forslag om at oprette et Forskoleseminarium ved Vejle, dette Forslag blev til Lov, og dermed var det egentlige Kvin-

deseminarium dødsdømt. Landstinget „beklagede“ Lovforslagets Skæbne; men kunde intet udrette.

I 1893 forsøgte Goos endnu en Gang at faa et Lovforslag om et Statsseminarium for Kvinder gennem Folketinget; men nej; det begravedes i et Udvalg, hvoraf det endnu — 19 Aar efter — ikke er staaet op fra de døde.

I disse Aar er der fra Lærere og Lærerindekredse Gang paa Gang sket Henvendelse til Regering og Rigsdag om den samme Sag, men alt forgæves. Ja, endog Forslaget om en helt ny Seminarielov, som Regeringen fremsatte i Folketinget 17. Novbr. 1908 havde ganske glemt Kvinderne. Denne Forglemmelse faldt Danmarks Lærerinder slemt for Brystet. De samlede sig i Flok og Følge, fra Land og By og indsendte et motiveret Andragende om at faa 4 Statsseminarier til Kvinderne lige saavel som til Mændene. Andragendet var undertegnet af op imod 2000 Folkeskolelærerinder — omtrent saa mange, som findes i Danmark. Og disse Lærerinder, som selv har maattet bekoste den dyre private Uddannelse, de undertegnede Andragendet for det næste Slægtleds Skyld, da de jo selv ingen personlig Interesse har af denne Sag.

Senere er der indsendt 2 Andragender fra „Danmarks Lærereforening“, som endnu intet Svar har faaet.

I 1884, 1891 og 1893 var det Højreregering og Landsting, der ønskede at imødekomme vort Krav; i 1908 var det Socialdemokraterne og Hr. Trier, der som 2 forskellige Mindretal forlangte 2 Statsseminarier for Kvinder.

„Man sætte Ølse for; man sætte Ølse bag, Pølsen beholder dog sin Smag.“

De politiske Partier bruger os ganske simpelt til at spille Plat og Krone med. Det man i Reglen vil, er at komme sine Modstandere til Livs. Om Sagen selv er ret og retfærdig kommer saare ofte i anden Række. Og saa er der endda Kvinder, som ikke kan se, at Politik udvisker Forskellen mellem Ret og Uret, mellem godt og ondt.

Nu tænker jeg, at der er dem, der siger ved sig selv det samme, som en af vore Kultusministre sagde til mig en af de Gange, hvor jeg har været med til at kræve det

Spørgsmaal løst. Han sagde: „Men hvorfor vil De endelig have disse Stats-Seminarier? Vore private Seminarier er jo saa udmærkede.“ Jeg svarede dertil det ganske simple: „Ja, men de er 6 Gange saa dyre.“

Kvinderne er jo med til at fylde Penge i Statskassen akkurat lige saa godt som Mændene. Baade vore direkte og vore indirekte Skatter tilmaales os jo efter samme Skala som Mændene, og derfor spørger vi vedblivende, som vi nu har spurgt i 30 Aar: Med hvilken Ret betaler Statskassen de store Summer til Mændenes Uddannelse, men lader Kvinderne betale deres selv?

Vi kunde ogsaa spørge: Hvorfor skal den Fader, der har Døtre, betale saa mange Gange mere for deres Uddannelse end den Fader, der har Sønner?

Jeg hører ikke til Tvivlerne. Tvært imod! Endnu tror jeg, at hvad der i sig selv er ret og retfærdigt, det maa komme en Gang. Men — jeg var ung, da vi begyndte at arbejde for denne Sag; nu er jeg gammel, og vi er tilsyneladende ikke videre!

Lad mig slutte med det alvorlige Ønske, at enhver god og retfærdig Sag, som vi gamle ikke naar at se fuldført, at den maa tages op af de unge, der kommer efter os, og tages op i Tro paa, at den maa lykkes, fordi den er retfærdig.

Februar 1912.

Jobs Døtre.

Naar man er saa temmelig gammel dags rettroende og samtidig Kvindesagsven, er det undertiden lidt vanskeligt at faa disse to Ting til at gaa op i en højere Enhed. Desto gladere bliver man, naar man (endog i selve den gamle Pagt) finder et og andet, man som Kvindesagsven tør hænges sin Hat paa.

Jeg har haft megen Glæde af *Jobs Døtre*. — Vi genkender Menneskelivet, naar vi i Begyndelsen af Jobs Bog hører om hans overordentlige Rigdomme, som hans syv Sønner forstod at nyde til Bunds, de skiftedes til at gøre Gilder paa hver sin Dag i Ugen. Der